

"המדיום הוא המסר"

מרשל מקלוהן

מגיש: דותן נווה

ת"ז: 031453947

הוראה היברידית בעידן משתנה – השתלמות 94

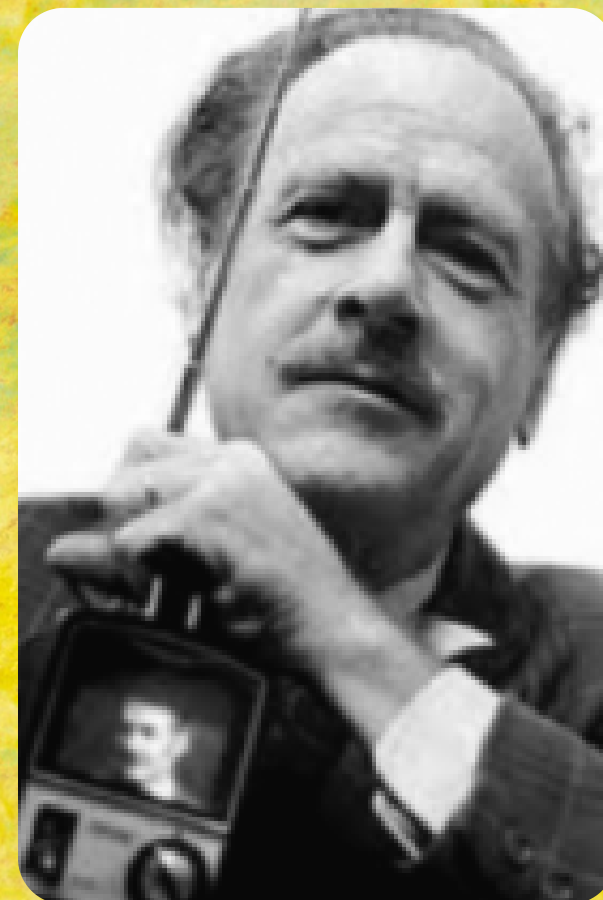
מטלת סיכום השתלמות

יחידת בחירה ניו-מדיה

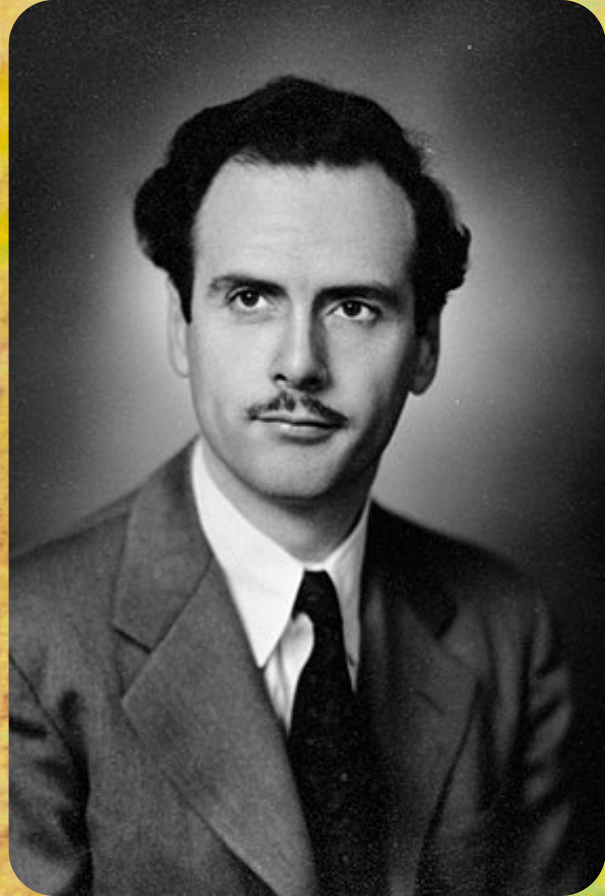
נושא: ההיסטוריה של טכנולוגיות תקשורת

תת נושא: דטרמיניזם טכנולוגי

עמודים בספר "מתקשרים: 57-59

מרשל מקלוהן (1911-1980)

- היה פרופסור לאנגלית וראש המרכז לתרבות וטכנולוגיה באוניברסיטת טורונטו שבקנדה.
- מקלוהן נחשב לאחד האבות המייסדים של ענף חקר המדיה, וחוקר של עתיד הטכנולוגיה.
- מקלוהן נודע כמי שטבע את הביטוי "המדיום הוא המסר" (עליו נרחיב בהמשך)

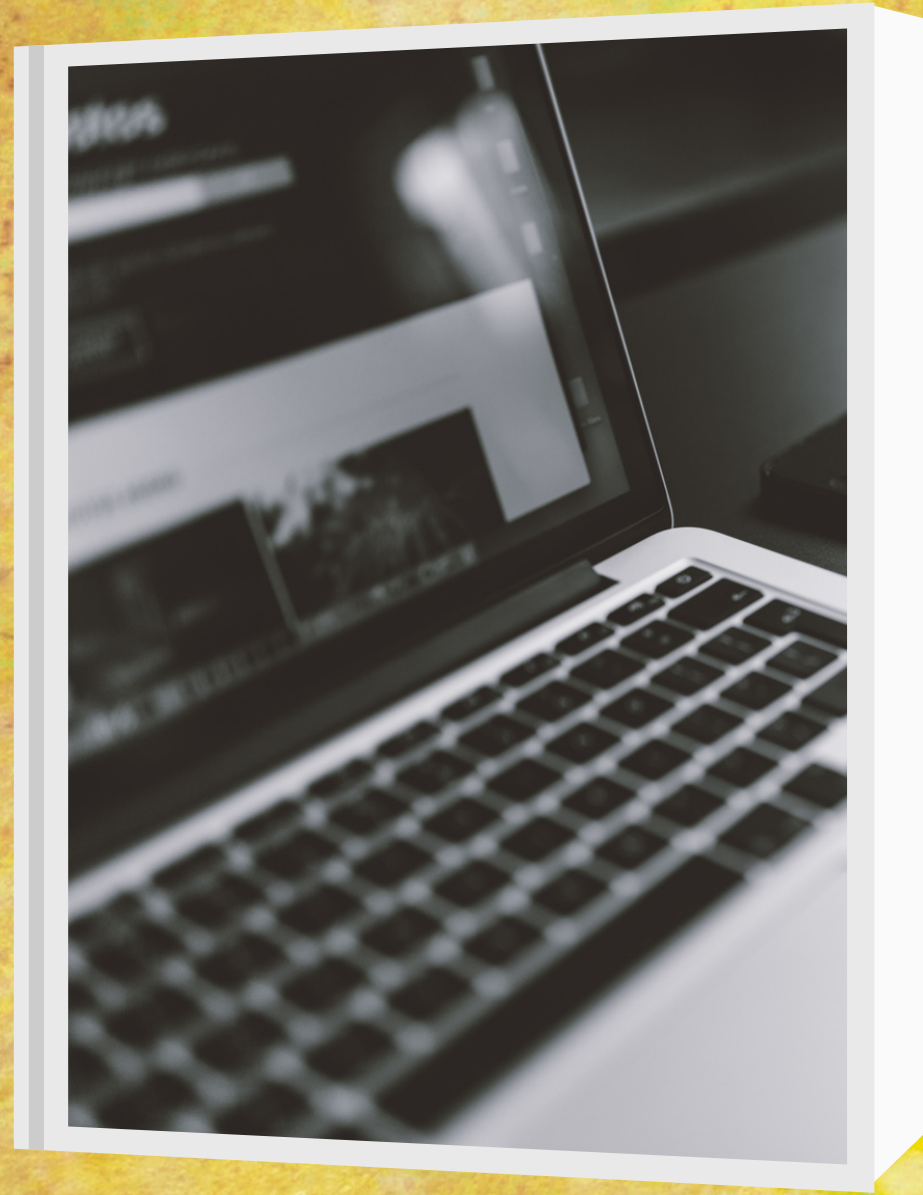
מקלוהן חילק את אמצעי התקשורת לשני סוגים:

- מדיום קר - אמצעי תקשורת הפונים לכמה חושים בו זמנית, קיימת חלוקה ביניהם וכל חוש מקבל תשומת לב חלקית. לדוגמה: הטלוויזיה הפונה לכמה חושים בו זמנית.
- מדיום חם - אמצעי תקשורת הפונים לחוש אחד בלבד בחדות מלאה כאשר שאר החושים הם משניים. לדוגמה: קריאה בעיתון המפעילה חוש אחד - ראייה, האזנה לרדיו המפעילה חוש אחד - שמיעה וכדומה.

האם זה משנה שכותבים באמצעות עיפרון? בעזרת עט? במכונת כתיבה? או במחשב?

או שהשאלה מה כותבים באמצעותם היא יותר משמעותית?

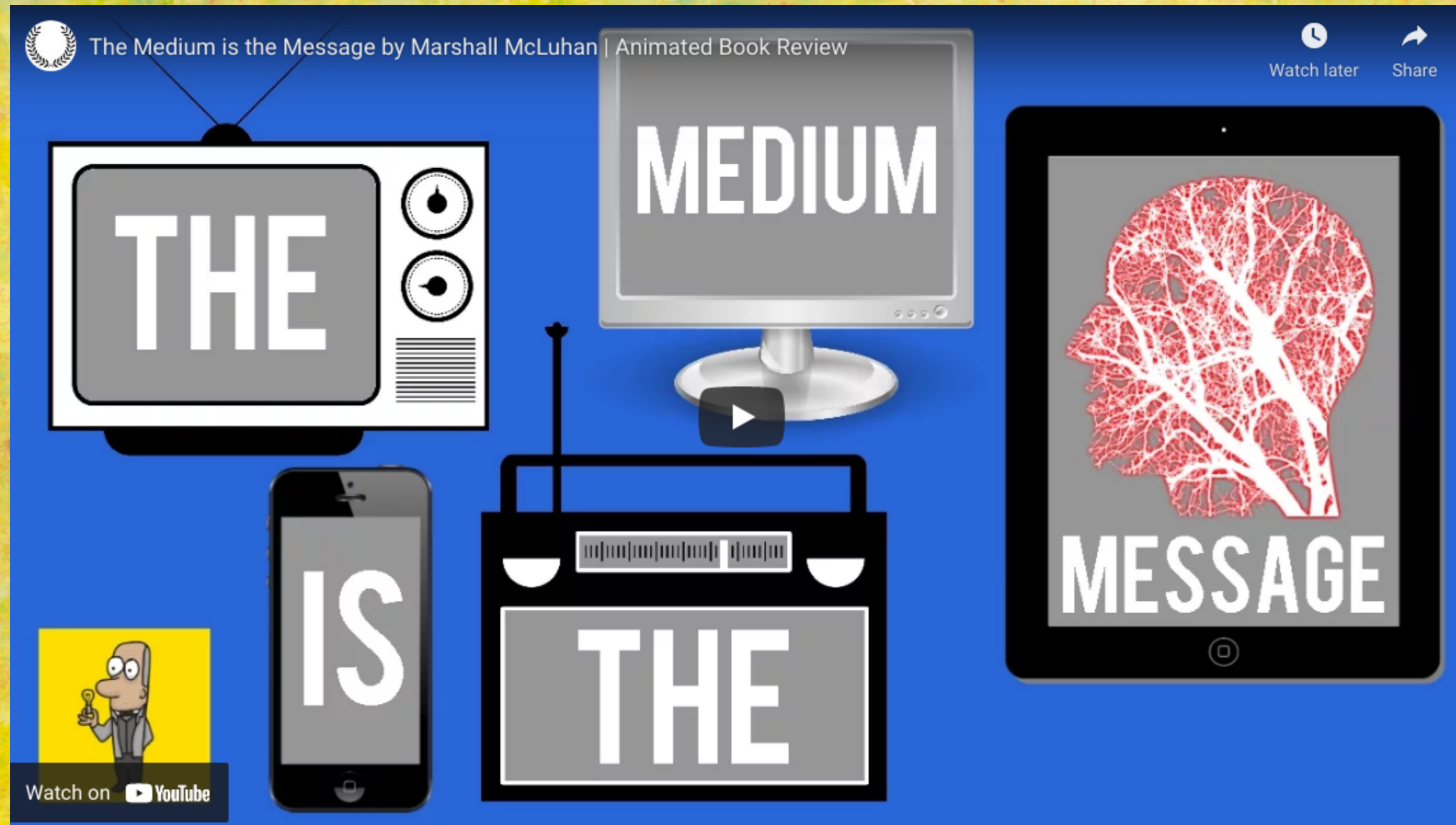

מרשל מקלוהן טען:

לא מה שכתוב על הנייר אלא

הנייר עצמו

תחילה נצפה בסרטון המסביר את הסוגיה:

<https://www.youtube.com/watch?v=gCr2binb4Fs>

קישור לפעילות מס. 1

עבודה בצוותים

<https://forms.gle/GuVUEmqFrjmPHzW66>

דוגמאות לתשובות תלמידים

למה הוא משמש?
10 responses

רשת פייסבוק משמשת לקישור ווירטואלי בין אנשים ולרשת תקשורת בין בני משפחה, עובדים ועוד שיתוף תמונות וסרטונים קצרים של עד דקה.

שיתוף תמונות וסטורי וצאט

התוכן שהעלאת נמחק לאחר 24 שעות ובנוסף אפשר להעלות תמונות לדף של stories להעלאת תכנים לדבר שנקרא העמוד שלך

העלת תמונות וסרטונים למדיה ויש אפשרות גם להעביר סרטונים לעוקבים שלך

כשרת חברתית, להעלות תמונות ולהשתתף אחרים במצבך

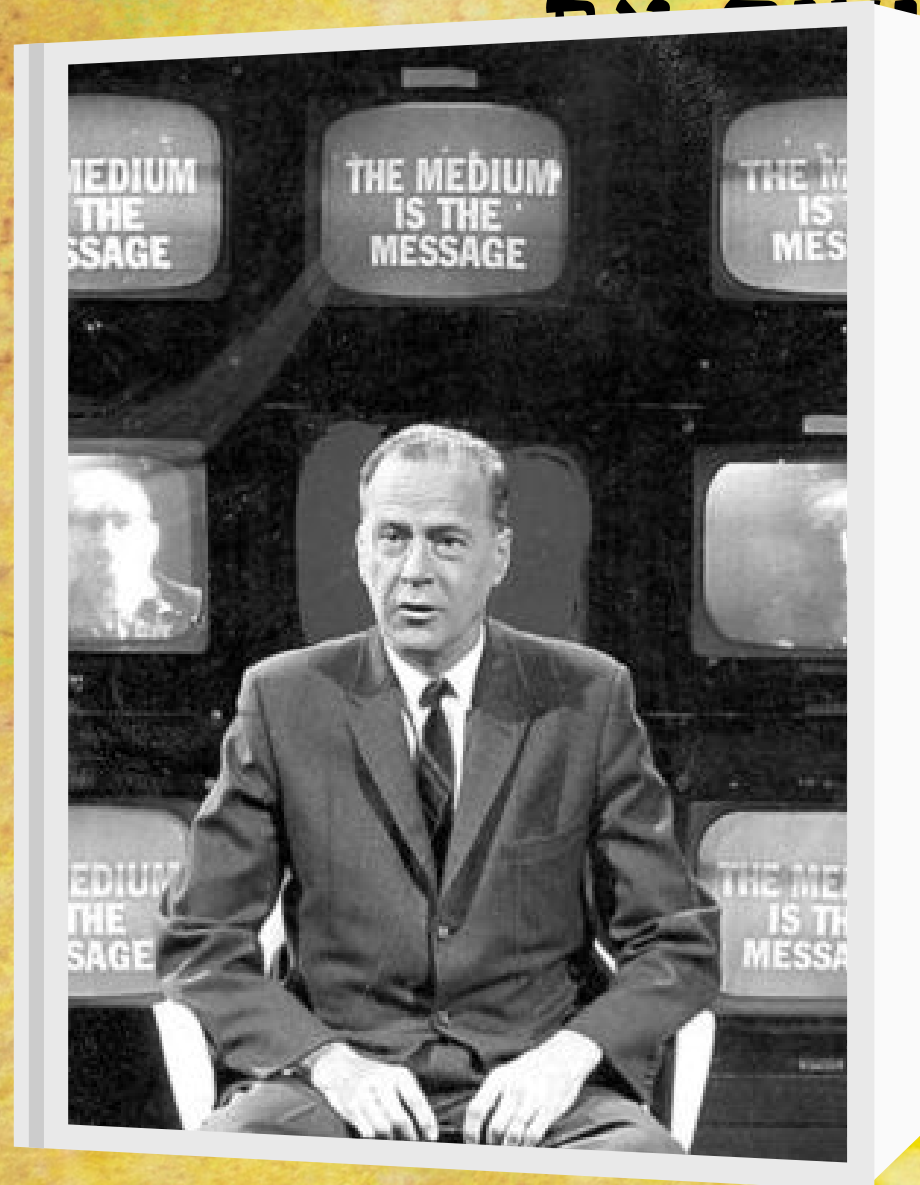
האינסטגרם הוא רשת חברתית בדומה לפייסבוק אפשר לפרסם שם תמונות וסרטונים. כאשר פותחים חשבון באינסטגרם אנחנו יכולים לעקוב ולהיעקב אחרי אנשים. במהלך השנים נוספים לאינסטגרם מדי חודש פיצרים חדשים המאפשרים למשתמשים לתחזק את החשבון ולהנות מהותם ברשת החברתית.

לשיתוף תמונות מחיי היום יום, שיתוף פעולות יום יומיות ב'סטורי', רשת חברתית שיוצרת קשר בין אנשים

”לא מה שכתוב על הנייר אלא הנייר עצמו”

- לטכנולוגיית התקשורת המרכזית השפעה מכרעת על פני החברה, ההתפתחות ההיסטורית, מערך החושים של הפרט וכל היבט אחר.
- השינויים הטכנולוגיים מתקשורת אוראלית לכתב מדפוס מדפוס לרדיו מרדיו לטלוויזיה מטלוויזיה למחשב הם אלו שמניחים את ההיסטוריה.

המדיום הוא המסר

המכונה, ולא מוצריה היא המשפיעה על האדם ועל סביבתו החברתית: "במונחים שבהן שינתה המכונה את יחסינו עם עצמנו ועם הזולת, אין זה משנה כלל אם היא מייצרת קורנפלקס או קאדליק".

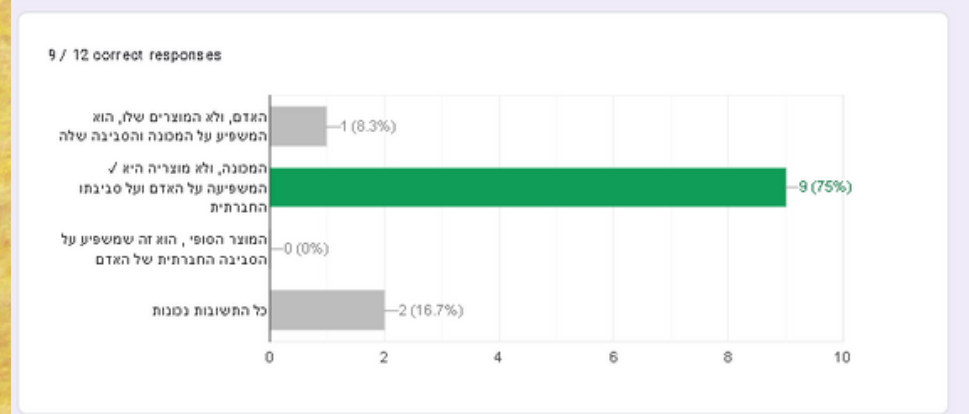
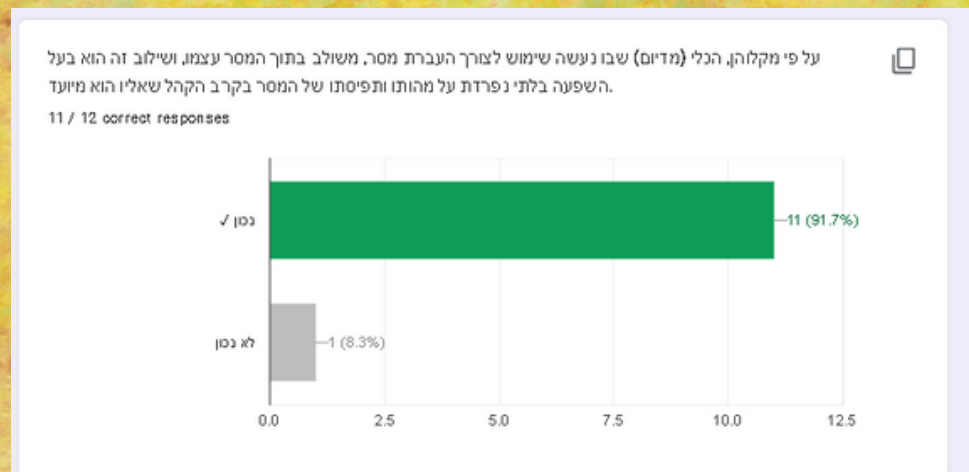
המדיום עצמו, על תכונותיו הטכנולוגיות או הצורניות הייחודיות – הוא אשר קובע את מערכת היחסים בחברה ומעצב את תפיסת המציאות שלה. התוכן כשלעצמו, הוא חסר השפעה ובלתי ראוי לדיון ואף שאוב ממדיום שקדם לו.

קישור לפעילות מס. 2

עבודה אישית

<https://forms.gle/sUmBJkjJzVJuHK64A>

דוגמאות לתשובות תלמידים

מה הבנתי /למדתי מהתפיסה של הפילוסוף מרשל מקלוהן

12 responses

שלמד יום השפעה גדולה על חיינו והדבר המוצג בתוכו אינו חשוב כלל.

שלטלוויזיה יש כוח חזק בתפיסת המציאות ומערכת היחסים בחברה ולא תמיד הטלוויזיה זה דבר חיובי

שהטלוויזיה משפיעה עלינו בלי שום קשר למסרים שמועברים בה

הבנו שהכלי מדיה שמעביר את המסר הוא החשוב והוא זה שמשיע על חיינו ולא המסר עצמו

שמה שחשוב באמת זה איך אתה מעביר את התוכן ולא התוכן עצמו, כלומר איך שאני מעביר את זה לחברה זה איך שזה ישפיע עליה ולא מה שאני אעביר

שהמדיום הוא אמצעי שכלול בחיי היום יום שלנו

למדתי שהמדיום הוא דבר קצת מסוכן אבל עדיין הרמוני וכיפי

. אנחנו הבנו שהמדיום זה מה שמבנה לנו את המציאות

למדתי מהתפיסה של מרשל מקלוהן שרעיוני יש חשיבות רבה גם לרלי המערבי את המסר (מדיום) ושחשיבות עררת המסר

כה אמר מקלוהן

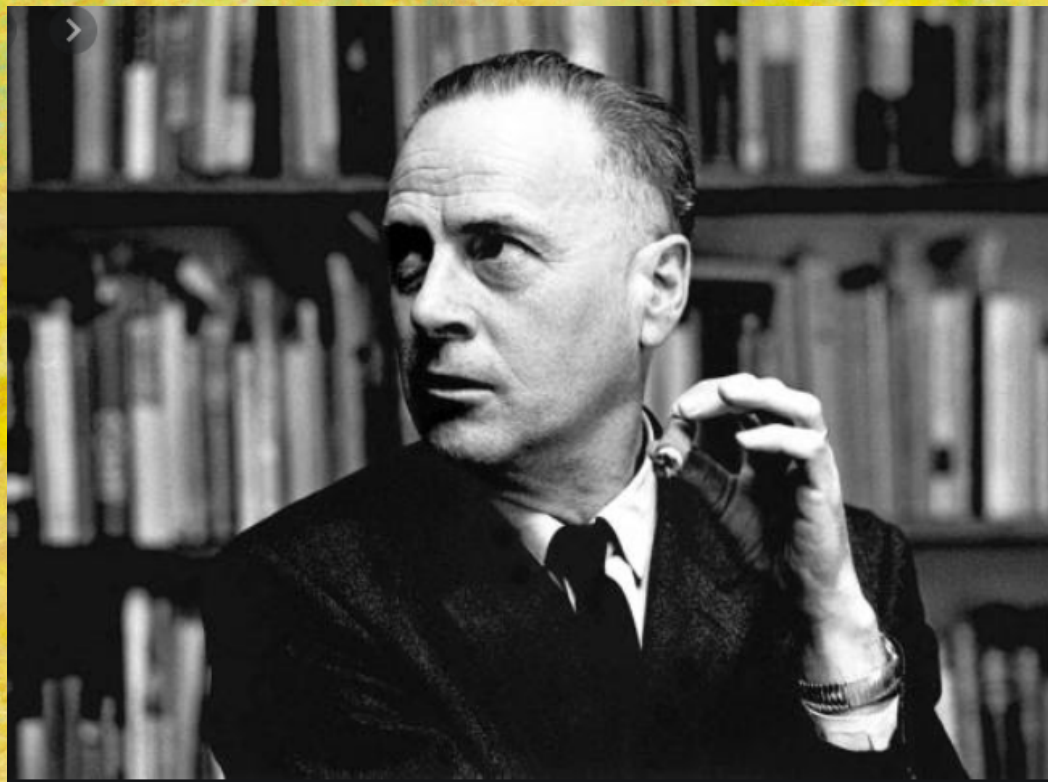
- לא היה זה השעון, אלא ידיעת הכתיבה והקריאה המחוזקת על-ידי השעון, שיצרו את הזמן המופשט והובילו את בני האדם לאכול, לא כאשר היו רעבים, אלא כאשר היה זה "הזמן לאכול."
- הספר היה מכונת ההוראה הראשונה וגם המצרף הראשון שיוצר בקנה מדה המוני."
- מאז הטלביזיה, הדחף להשתתפות חוסל ולכל בית אמריקאי יש חומת ברלין שלו."

כה אמר מקלוהן

• כל הטכנולוגיות הן הרחבות של המערכות הפיסיקליות והעיצביות שלנו, להגדלת עוצמה ומהירות.”

• ”לכל טכנולוגיה יש הנגיעה של המלך מידאס. כאשר קהילה מפתחת הרחבה כלשהי שלה, היא נוטה לשנות את כל שאר התיפקודים כך שיתאימו לאותה הרחבה.”

רעיונות מרכזיים של מקלוהן

- לכל מדיום יש שפה, דקדוק משל עצמו אשר מנחה את תפיסת המציאות של אנשים
- הארכת החושים – כל מדיום הוא מעיין שלוחה, הארכת של החושים שהוא מפעיל: המכונית- הארכת של הרגליים, הרדיו- הארכת האוזניים, הטלוויזיה – הארכת העיניים.

קישור לפעילות מס. 3

שאלת עמ"ר

https://docs.google.com/document/d/1gLo7kl-HgTFn2nYWcP-mch4bTawicGB9GcccQioC_zl/edit?usp=sharing

לסיכום

- המדיום עצמו, על כל תכונותיו הוא אשר קובע את מערכת היחסים בחברה ומעצב את תפיסת המציאות שלה. התוכן כשלעצמו, הוא חסר השפעה ובלתי ראוי לדיון ואף שאוב ממדיום שקדם לו.

מרשל מקלוהן
(1911-1980)
Marshall McLuhan

רפלקציה

ההשתלמות עצמה הייתה לי מאוד מעניינת, חוץ מהקטע של העיסוק בספר "מתקשרים" שהיה די משעמם. במיוחד המפגש עם מורים אחרים, התלבטות והתמודדות עם סיטואציות שעלו בקורונה.

אהבתי במיוחד את עבודת הצוות שעשינו בהכנת המתכונת לתלמידים.

היו לי הרבה חששות משנה זו, כי לא לימדתי את התלמידים הזו ולכן הייתה מאוד מאתגרת עבורי.

תודה